

Національний
банк України

Результати опитування керівників
підприємств **Миколаївської області**
щодо їх ділових очікувань*

I квартал 2021 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Миколаївської області в I кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Миколаївської області у I кварталі 2021 року свідчать, що респонденти все ще очікують скорочення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та стримано оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Інфляційні та девальваційні очікування високі.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- скорочення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні значно нижчими темпами: баланс відповідей – «мінус» 6.3% (у попередньому кварталі – «мінус» 50.0%) (графік 1). У цілому по Україні респонденти очікують відновлення зростання обсягів виробництва товарів і послуг (баланс відповідей – 5.6%);
- зростання цін на споживчі товари та послуги високими темпами: 68.8% респондентів (як і в попередньому кварталі) очікують, що зростання цін буде вище, ніж 7.5%, у цілому по Україні – 50.7%. **Головними чинниками інфляції** залишаються курс гривні до іноземних валют та витрати на виробництво (графік 2);
- суттєву девальвацію національної валюти: знецінення гривні відносно долара США очікують 86.7% респондентів (у попередньому кварталі – 100.0% респондентів), у цілому по Україні – 74.4%;
- фінансово-економічний стан своїх підприємств на поточному рівні: баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 12.5%) (таблиця). У цілому по Україні очікується поліпшення фінансово-економічного стану – 12.7%;
- значне зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції: баланс відповідей – 37.5% (у попередньому кварталі – 0.0%), у тому числі на зовнішньому ринку: баланс відповідей – 40.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 33.3%). У цілому по Україні баланси відповідей – 18.0% та 14.9% відповідно;
- інвестиційні видатки на машини, обладнання та інвентар на поточному рівні: баланс відповідей – 0.0% (у IV кварталі 2020 року – «мінус» 6.3%). **Обсяг видатків на виконання будівельних робіт продовжить зменшуватися:** баланс відповідей – «мінус» 7.1% (у IV кварталі 2020 року – «мінус» 13.3%). У цілому по Україні очікується зростання обсягу інвестицій: баланси відповідей – 1.4% та 11.7% відповідно;
- зменшення кількості працівників на своїх підприємствах: баланс відповідей – «мінус» 6.3% (у IV кварталі 2020 року – «мінус» 31.3%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 1.9%;
- зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства високими темпами: баланси відповідей – 87.5% і 62.5% відповідно (у IV кварталі 2020 року – 100.0% і 62.5% відповідно) (графік 6). На подорожчання товарів та послуг власного виробництва, за оцінками респондентів, найбільше впливатимуть ціни на енергоносії, сировину та матеріали (графік 7);
- уповільнення зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника: баланси відповідей – 40.0% та 68.8% відповідно (у IV кварталі 2020 року – 68.8% та 87.5% відповідно).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називають занадто високі ціни на сировину, матеріали та енергоносії. Значно вище, ніж у попередньому кварталі, оцінено вплив обмеженості виробничих потужностей (графік 5).

Знизилися очікування щодо зростання потреби підприємств області в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Більшість респондентів, які планують брати банківські кредити (44.4% опитаних), надає перевагу кредитам в іноземній валюті. За оцінками респондентів, умови доступу до банківських кредитів останнім часом стали значно жорсткішими (графік 9). Занадто високі ставки за кредитами – головний стримуючий чинник залучення кредитних ресурсів (графік 10).

Усі респонденти зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 97.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

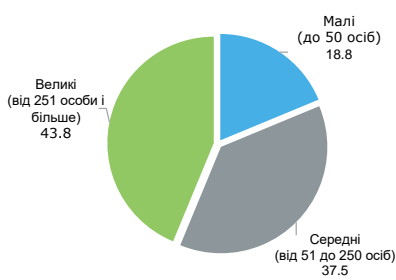
- поточний фінансово-економічний стан підприємств задовільний третій квартал поспіль: баланс відповідей – 0.0%. У цілому по Україні оцінки фінансово-економічного стану підприємств залишаються негативними: баланс відповідей – «мінус» 0.7%;
- рівень залишків готової продукції власного виробництва збільшився і є нормальний: баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 37.5%);
- підприємства області спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних виробничих потужностей: баланс відповідей – 21.4% (у попередньому кварталі – 20.0%).

Паспорт вибірки^{1,2}

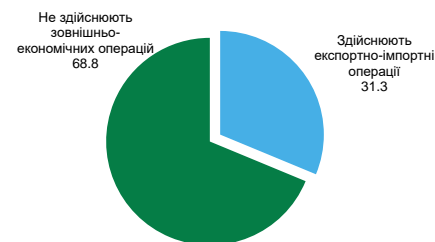
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

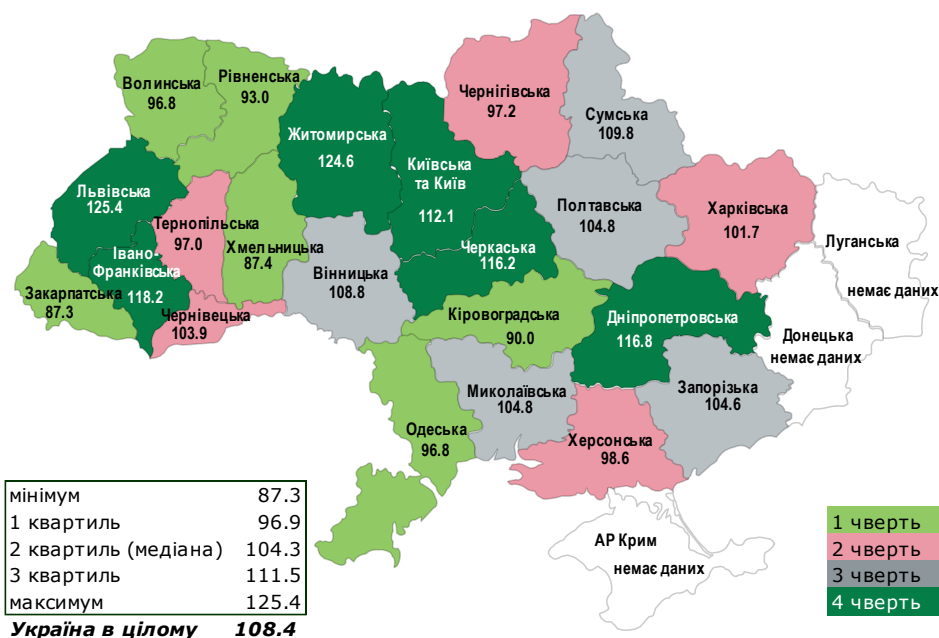

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 02–26 лютого 2021 року;
- опитано всього 16 підприємств;
- репрезентативно за таким видом економічної діяльності, як сільське господарство.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

Таблиця. Очікування підприємств Миколаївської області щодо ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	I кв. 2020 р.	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	20.0	-37.5	-6.7	-12.5	0.0
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	56.3	-31.3	6.3	0.0	37.5
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	13.3	-43.8	-31.3	-13.3	-7.1
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	33.3	-43.8	-18.8	-6.3	0.0
кількості працівників	-6.3	-50.0	-26.7	-31.3	-6.3

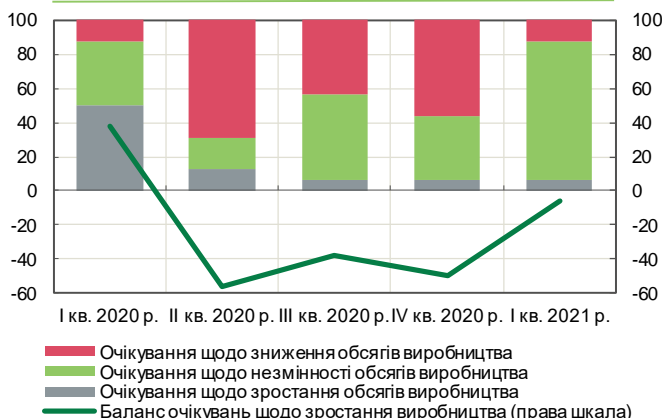
¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

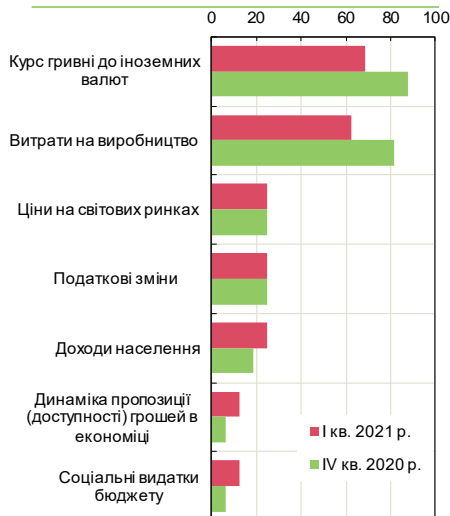
Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

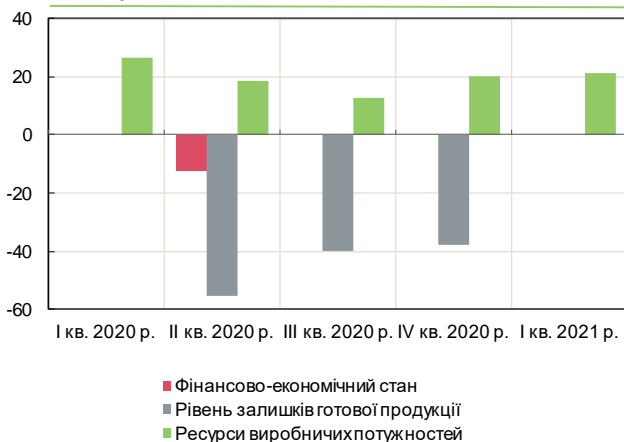
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

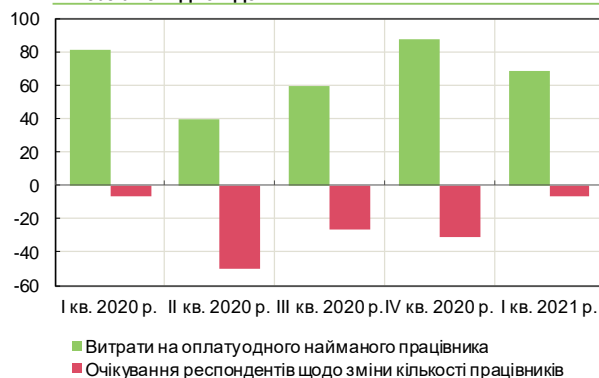
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

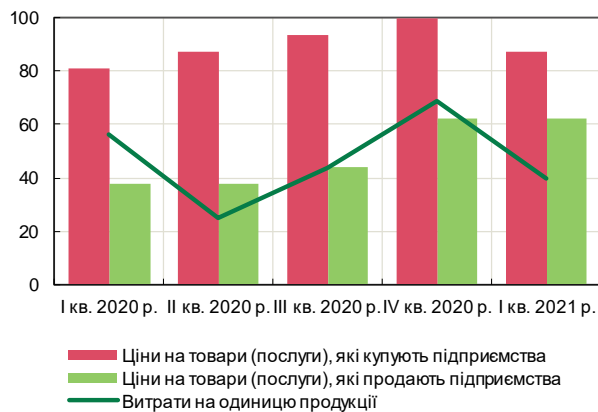
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

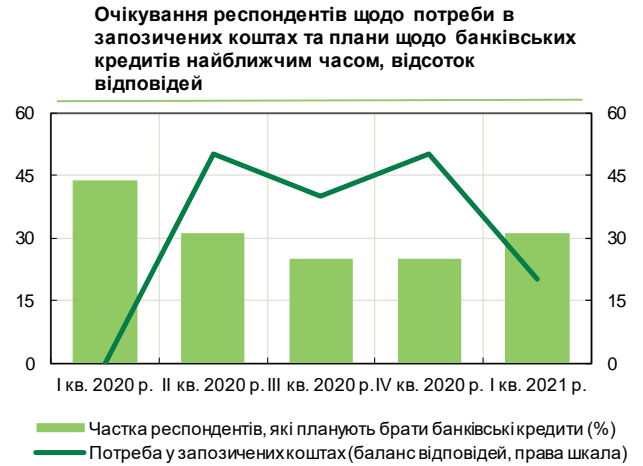
Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

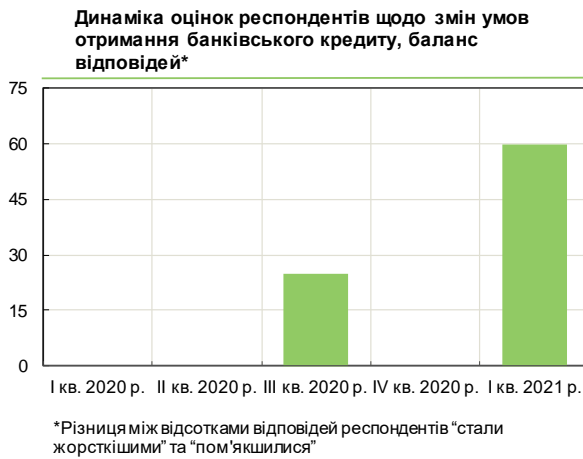
Графік 7

Графік 8

Графік 9

Графік 10

